

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 6Odi/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123312511
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ing. Mgr. Zuzana Dinková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6123312511.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2 6Odi/1/2023

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou Ing. Mgr. Zuzanou Dinkovou, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom: Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D., právne zastúpenej: JUDr. Andrea Andrášiová, advokátka so sídlom B. Bartóka 12, 979 01 Rimavská Sobota, v konaní o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, takto

rozhodol:

12 6Odi/1/2023

- I. Súd žalobu žalobcu zamietá.
- II. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

9 6Odi/1/2023

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 16.05.2023, ako veriteľ dotknutý oddĺžením, domáhal zrušenia oddĺženia žalovanej z dôvodu, že žalovaná nemala pri oddĺžení poctivý zámer, keď pri podaní návrhu naplnila zákonné predpoklady „nepoctivého zámeru“ podľa § 166g ods. 2 písm. e) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKR“) (úmyselne sa priviedol do platobnej neschopnosti), podľa § 166g ods. 2 písm. f) ZKR (dlžník nebol platobne neschopný), podľa § 166g ods. 2 písm. h) ZKR (mal snahu poškodiť svojho veriteľa) a najmä zo správania žalovanej po podaní návrhu nemožno usudzovať, že vynaložila úprimnú snahu riešiť svoj dlh v rámci svojich možností a schopností podľa ust. § 166g ods. 1 ZKR. Žalobu odôvodnil tým, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 7Odk/452/2022 zo dňa 5.1.2023, publikovaným v OV č. 8/2023 dňa 12.01.2023, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka a za správcu bol ustanovený správca JUDr. Jozef Veselý, so sídlom kancelárie Mierová 1, 990 01 Veľký Krtíš, značka správcu S610, pričom oznámením správcu zo dňa 13.4.2023 zverejneným v Obchodnom vestníku pod č. 74/2023 dňa 18.4.2023 bol konkurz zrušený z dôvodu, že konkurzná podstata dlžníka nepokryje náklady konkurzu. Právny predchodca žalobcu Československá obchodná banka, a.s. a žalovaná uzatvorili Zmluvu o spotrebiteľskom poistenom E. refinanc exprese č. 116/5008/15SU zo dňa 4.8.2015, predmetom

ktorej bolo poskytnutie úveru veriteľom žalovanej vo výške 17.860 eur, pričom Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 22251000317 zo dňa 12.9.2022 došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky právneho predchodcu žalobcu na žalobcu, pohľadávka ku dňu jej postúpenia predstavovala sumu 5.531,77 eur. Žalovaná pred vyhlásením konkurzu a ešte pred postúpením pohľadávky vykonala v prospech právneho predchodcu žalobcu úhrady v nemalej výške napríklad za obdobie od januára 2022 do augusta 2022 spolu v sume 2.274 eur, ako aj po postúpení pohľadávky žalobcovi za mesiac október 2022 v celkovej sume 1.550 eur. Žalobca zostatok pohľadávky vo výške 4.536,95 eur do konkurzu prihlásil, správca potvrdil doručenie jeho prihlášky, avšak správca dňa 18.4.2023 zverejnil oznam o zrušení konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu. Podľa žalobcu, žalovaná nenaplnila podmienku platobnej neschopnosti a napriek dostatočnému príjmu odmieta dobrovoľne uhradiť svoje záväzky, pričom sa rozhodla zbaviť svojich záväzkov prostredníctvom inštitútu oddĺženia, čo nemožno považovať za poctivý zámer. Podľa neho žalovaná podaním vyhlásenia o platobnej neschopnosti navodila stav domnejšej platobnej neschopnosti, aby mohla podať návrh na konkurzu, čím zneužila inštitút oddĺženia. Ďalej tvrdil, že žalovaná nemala pri oddĺžení poctivý zámer, keď pri podaní návrhu mala snahu poškodiť svojich veriteľov, alebo zvýhodniť niektorého zo svojich veriteľov, pričom využitím inštitútu oddĺženia evidentne poškodila svojich veriteľov, keď po oddĺžení nie je povinná uhradiť ani časť svojich záväzkov, aj napriek skutočnosti, že nenaplnila podmienky platobnej neschopnosti. Trval na tom, že žalovaná mala a má finančné prostriedky na riadne plnenie svojich záväzkov voči veriteľom a napriek tejto skutočnosti účelovo podala návrh na vyhlásenie konkurzu, kde ju súd zbavil všetkých jej povinností na zaplatenie pohľadávok svojich veriteľov. Žalobca na záver poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava č. k. 8Odi/1/2018-133 z 18.10.2018 a rozsudok Okresného súdu Trnava, č. k. 36Odi/1/2019-79 zo dňa 06.11.2019.

2. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila tak, že ju žiada ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť a priznať jej náhradu trov konania. Uviedla, že od roku 1992 do 8.10.2021 bola riadne zamestnaná, dovtedy poberala pravidelný príjem, následne začala mať zdravotné problémy psychického rázu, liečila sa, pričom však od októbra 2021 bola dlhodobo práceneschopná. Práceneschopnosť jej bola ukončená v októbri 2022. Poukázala na to, že nepriaznivý zdravotný stav a trvanie jej práceneschopnosti vyplýva z odborného posudku o invalidite zo dňa 8.3.2023, ktorý súdu predložila ako dôkaz. Na základe tohto posudku jej bol s účinnosťou od 6.10.2022 priznaný invalidný dôchodok vo výške 226,60 eur mesačne, pričom rozhodnutie o ňom bolo vydané až dňa 13.6.2023. Dodala, že po ukončení práceneschopnosti nemala žiadny príjem, výplatu invalidného dôchodku za obdobie od 6.10.2022 do 9.7.2023 dostala až v júli 2023. V súčasnosti poberať invalidný dôchodok vo výške 140,20 eur mesačne a vdovský dôchodok vo výške 396 eur mesačne, čo potrebuje na svoje živobytie, na bývanie a na lieky, pričom jej už nezostávalo na úhradu dlhov veriteľom. Poznamenala, že s poukazom na svoj zdravotný stav, kedy má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 55 %, sa už nevie zamestnať. Ohľadom svojho poctivého zámeru a ako vyplýva aj z výpisov z účtu žalobcu, poukázala na to, že hoci bola od októbra 2021 práceneschopná, snažila sa ďalej poukazovať platby na úverový účet, aj keď už bol úver zosplatený a aj napriek tomu, že nemala finančné prostriedky, kedy boli voči nej vedené ešte tri exekúcie, vtedy žila veľmi skromne a snažila sa platiť úver ako vedela, pričom si nejaké financie na zaplatenie splátok žalobcu požičala aj od priateľa. Doplnila, že z poskytnutej finančnej sumy od veriteľa zaplatila veľkú časť tejto pohľadávky. Vo vzťahu k svojmu poctivému zámeru sa ďalej vyjadrila tak, že v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu bola platobne neschopná, keďže boli voči nej vedené viaceré exekúcie, pričom nemala žiadny príjem, ako dôkaz predložila potvrdenie o príjme za obdobie od 1/2020 do 10/2021, na ktorom sú vidieť exekučné zrážky. V čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu nemala vedomosť o tom, či jej bude priznaný invalidný dôchodok a v akej výške, nemala ani finančné prostriedky na riadne plnenie svojich záväzkov voči veriteľom, ani žiadne úspory, pričom jej nie je zrejmé, z čoho žalobca usúdil, že by tieto finančné prostriedky mala. Dodala, že nemala snahu ani poškodzovať ani zvýhodniť žiadneho zo svojich veriteľov, pričom žalobca konkrétne neuviedol, akým spôsobom mala uvedené vykonať. Správcovi poskytovala požadovanú súčinnosť, bol jej priznaný určitý prostredníctvom dôchodku, avšak pracovať už objektívne nemôže, po vyhlásení konkurzu nezískala žiadny dar, nededila, ani nič nevyhrala, čo by mala ponúknuť dobrovoľne veriteľom na uspokojenie ich dlhu. Na záver poukázala na žalobcov tvrdý rozpor, kedy žalobca na jednej strane tvrdí, že nebola platobne neschopná a na druhej strane tvrdí, že sa do platobnej neschopnosti úmyselne priviedla sama.

3. Na prejednanie veci samej, súd určil termín pojednávania na deň 10.1.2024, na ktorý sa dostavili právny zástupca žalobcu, žalovaná a právna zástupkyňa žalovanej, pričom právnenému zástupcovi žalobcu bola zásielka s predvolaním na termín pojednávania doručená dňa 23.11.2023, a žalovanej bola

zásielka s predvolaním na termín pojednávania doručená dňa 20.11.2023, súd tak konštatuje, že ich päťdňová lehota na prípravu na pojednávanie v zmysle § 178 ods. 2 CSP bola zachovaná.

4. Na pojednávaní žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal, aby súd rozhodol v zmysle žaloby. Trval na tom, že zo strany žalovanej nebol splnený poctivý zámer pri podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu, čo oprel predovšetkým o skutočnosť, že žalovaná mala v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu príjem a pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu neuskutočnila žiadne kroky ku konsolidácii svojich záväzkov, teda neoslovila svojich veriteľov za účelom dohodnutia splátkového kalendára alebo iného spôsobu konsolidácie jej dlhu.

5. Právna zástupkyňa žalovanej sa na pojednávaní vyjadrila tak, že so žalobou v celom rozsahu nesúhlasí a navrhla žalobu zamietnuť, pričom sa pridržala svojho vyjadrenia k žalobe. Opätovne poukázala na zdravotné problémy žalovanej, ktorá bola od októbra 2021 dlhodobo práceneschopnou a od októbra 2022 nezamestnanou. Nesúhlasila s tvrdením žalobcu, že v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu mala byť žalovaná platobne schopná. Nepoprela, že úver bol žalobcovi resp. jeho predchodcovi platený, aj po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, avšak bol platený nepravidelne, keďže už nemala príjem z výkonu práce a preto nedokázala všetky svoje dlhy uhrádzať riadne a včas. Jej platobná neschopnosť bola daná aj tým, že voči nej boli vedené exekúcie, a teda nevedela pravidelne a v lehote splatnosti platiť svoje dlhy. Vывodila, že listinné dôkazy a zdravotný stav žalovanej vyvracajú tvrdenia žalobcu aj v tom smere, že by žalovaná špekulatívne podala návrh na vyhlásenie konkurzu. Na záver zopakovala, že veľkú časť poskytnutého spotrebiteľského úveru žalovaná na istinu už splatila.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie Zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s Doplňujúcou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.9.2022 s prílohou, Oznámením o postúpení pohľadávky, Zmluvou o spotrebiteľskom poistenom E. refinanc exprese č. 116/5008/15SU zo dňa 4.8.2015 spolu so všeobecnými obchodnými podmienkami a prílohami k zmluve, poslednou výzvou pred zosplatením, Vyhlásením úveru za predčasne splatný, Výpisom z úverového účtu, rozhodnutím o vyhlásení konkurzu na majetok žalovanej sp. zn. 7OdK/452/2022 zo dňa 5.1.2023, potvrdením správcu konkurznej podstaty dlžníka o úplnosti a správnosti prihlášky žalobcu, potvrdením správcu konkurznej podstaty dlžníka o doručení prihlášky pohľadávky, prihláškou pohľadávky žalobcu do konkurzu žalovanej, oznámením o zrušení konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu zo dňa 13.4.2023, Pracovnou zmluvou, Dohodou o skončení pracovného pomeru, Potvrdením o príjme, Záznamom o uplatnení nároku na invalidný dôchodok, Odborným posudkom o invalidite, Rozhodnutím Sociálnej poisťovne o priznaní a výplate invalidného dôchodku.

7. Súd na základe nesporných skutkových tvrdení, o ktorých pravdivosti nenadobudol ani na základe vykonaného dokazovania pochybnosti (§ 186 ods. 2 CSP), ďalej na základe vykonaného dokazovania a na základe skutočností známych súdu z jeho činnosti (§ 186 ods. 1 CSP) ustálil nasledovný skutkový stav:

8. Právny predchodca žalobcu F. E. B., G. a žalovaná uzatvorili Zmluvu o spotrebiteľskom poistenom E. refinanc exprese č. 116/5008/15SU zo dňa 4.8.2015, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru veriteľom žalovanej vo výške 17.860 eur, pričom Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 22251000317 zo dňa 12.9.2022 došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky právneho predchodcu žalobcu na žalobcu. Pohľadávka ku dňu jej postúpenia predstavovala sumu 5.531,77 eur.

9. Za nesporné súd vyhodnotil, že Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 7OdK/452/2022 zo dňa 5.1.2023 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka – žalovanú, konkurz bol uznaný za hlavné insolvenčné konanie, za správcu bol ustanovený správca JUDr. Jozef Veselý, so sídlom kancelárie Mierová 1, 990 01 Veľký Kríš, značka správcu S610, súd vyzval veriteľov, aby si svoje pohľadávky prihlásili u správcu a súd oddlžil dlžníka – žalovanú tak, že dlžníka zbavil všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze s výnimkou pohľadávok vylúčených z uspokojenia a nedotknutých pohľadávok v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze. Uznesenie bolo publikované v OV č. 8/2023 dňa 12.01.2023.

10. Žalobca svoju pohľadávku vo výške 4.536,95 eur do konkurzu prihlásil, pričom oznámením správcu zo dňa 13.4.2023 zverejneným v Obchodnom vestníku pod č. 74/2023 dňa 18.4.2023 bol konkurz zrušený z dôvodu, že konkurzná podstata dlžníka nepokryje náklady konkurzu, a žalobca ako veriteľ

pohľadávky nebol v konkurze uspokojený ani v časti svojho nároku. Súd mal preto v konaní preukázanú aktívnu legitímáciu žalobcu na podanie návrhu na zrušenie oddĺženia (§ 166f ods. 1 ZKR), kedy žalobca je veriteľom dotknutým oddĺžením žalovanej, nakoľko nebol v konkurze uspokojený ani v časti svojho nároku.

11. Súd posúdil ako nespornú aj skutočnosť, že žalovaná mala v čase oddĺženia vdovský dôchodok.

12. Podľa § 166f ods. 1 ZKR, veriteľ, ktorý bol dotknutý oddĺžením, má právo domáhať sa zrušenia oddĺženia návrhom na zrušenie oddĺženia podaným voči dlžníkovi alebo jeho dedičom do šiestich rokov od vyhlásenia konkurzu alebo určenia splátkového kalendára na súde, ktorý rozhodol o oddĺžení, ak preukáže, že dlžník nemal pri oddĺžení poctivý zámer. Ak je takýchto návrhov viac, súd ich spojí na spoločné konanie. Vo veci samej rozhoduje súd rozsudkom.

13. Podľa § 166g ods. 1 ZKR, dlžník má poctivý zámer, ak z jeho správania po podaní návrhu možno usudzovať, že vynaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností a schopností, najmä ak poskytoval správcovi a veriteľom potrebnú súčinnosť, vynaložil snahu získať zamestnanie, zamestnal sa alebo si zabezpečil iný zdroj príjmov, pokračoval vo výkone podnikateľskej činnosti alebo inej obdobnej činnosti alebo začal podnikať, v prípade nie nepatrného dedenia, daru alebo výhry zo stávky alebo hry ponúkol aspoň polovicu takéhoto zdroja dobrovoľne veriteľom na uspokojenie nevymáhateľného dlhu, prípadne vynaložil snahu o zaradenie sa do spoločnosti alebo sa do spoločnosti opätovne zaradil.

14. Podľa § 166g ods. 2 písm. c), f), h) ZKR, dlžník nemá poctivý zámer najmä, ak
e) zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že sa úmyselne priviedol do platobnej neschopnosti, aby bol oprávnený podať návrh,
f) v čase podania návrhu dlžník nebol platobne neschopný, aj keď o tom vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť,
h) zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že mal snahu poškodiť svojho veriteľa alebo zvýhodniť niektorého veriteľa.

15. Podľa ustanovenia § 166g ods. 5 ZKR, poctivý zámer dlžníka súd skúma iba v konaní o návrhu na zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer. V konkurznom konaní ani v konaní o určení splátkového kalendára súd poctivý zámer dlžníka neskúma.

16. Inštitút zrušenia oddĺženia dlžníka pre jeho nepoctivý zámer je osobitným druhom sporového konania, v rámci ktorého súd vykonáva následnú kontrolu poctivosti zámeru dlžníka pri jeho oddĺžení, pretože pri vyhlásení konkurzu, jeho poctivý zámer neskúma (§ 166g ods. 5 ZKR). Podmienky na úspešné sa domáhanie zrušenia oddĺženia dlžníka, zákon taxatívne stanovuje v § 166f ods. 1 ZKR. Osobou s aktívnou legitímáciou na podanie návrhu, resp. žaloby, je každý veriteľ, ktorý súdu zdôvodní a doloží dôkazmi, v akom smere bol oddĺžením dlžníka dotknutý, to znamená ako tento proces, ktorý začal návrhom dlžníka s nepoctivým zámerom, ukrátil jeho konkrétne práva. Osobou pasívne legitimovanou je dlžník. Zároveň zákon vyžaduje aj včasnosť podania takého návrhu, pričom je stanovená prekluzívna lehota šesť rokov od vyhlásenia konkurzu alebo určenia splátkového kalendára, ktorú súd skúma z úradnej povinnosti. Až po splnení všetkých vyššie uvedených podmienok podania žaloby na zrušenie oddĺženia dlžníka, súd pristúpi k posudzovaniu a skúmaniu poctivosti, resp. nepoctivosti zámeru dlžníka pri oddĺžení v zmysle § 166g ods. 1 a 2 ZKR. Súd posudzuje poctivý zámer u dlžníka postupom podľa § 166g ods. 3 a 4 ZKR. Následky, ktoré vyvoláva rozhodnutie súdu o zrušení oddĺženia dlžníka pre nepoctivosť jeho zámeru sú zakotvené v § 166f ods. 3 a 4 ZKR a tieto pôsobia voči všetkým veriteľom.

17. V danej veci súd pristúpil v rámci sporu k posudzovaniu podmienok za splnenia ktorých, sa môže veriteľ úspešne domáhať zrušenia oddĺženia dlžníka pre nepoctivosť jeho zámeru. Súd konštatuje, že návrh smeruje voči dlžníkovi, ktorý je v konaní pasívne legitimovaný. Uznesenie o vyhlásení konkurzu na majetok žalovanej č.k. 7OdK/452/2022 zo dňa 5.1.2023 bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 8/2023 dňa 12.01.2023. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.1.2023. Šesťročná lehota na podanie žaloby na zrušenie oddĺženia začala plynúť dňom 1.2.2023 a uplynie dňa 1.2.2029. Žalobca podal žalobu dňa 16.5.2023, teda v zákonnej lehote.

18. Súd posúdil, že žalobca disponuje aktívnou vecnou legitímáciou na podanie žaloby na zrušenie oddĺženia žalovanej, ktorú žalobca preukázal Zmluvou o spotrebiteľskom poistenom E. refinanc exprese č. 116/5008/15SU zo dňa 4.8.2015, Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 22251000317 zo dňa 12.9.2022, ako aj tým že si pohľadávku prihlásil do konkurzu na žalovanú a nebol uspokojený ani sčasti, teda je preukázateľne veriteľom žalovanej, ktorý bol dotknutý oddĺžením žalovanej.

19. Vzhľadom na splnenie základných procesných podmienok súd pristúpil k posúdeniu ďalších hmotnoprávných podmienok zrušenia oddĺženia. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že žalovaná nemala poctivý zámer pri oddĺžení; keď pri podaní návrhu naplnila zákonné predpoklady „nepoctivého zámeru“ podľa § 166g ods. 2 písm. e) ZKR a to že sa úmyselne priviedla do platobnej neschopnosti, aby bola oprávnená podať návrh, ďalej podľa § 166g ods. 2 písm. f) ZKR, že v čase podania návrhu nebola platobne neschopná, aj keď o tom vedela alebo s prihliadnutím na okolnosti musela vedieť, podľa § 166g ods. 2 písm. h) ZKR, že zo správania sa žalovanej pred podaním návrhu možno usudzovať, že mala snahu poškodiť svojho veriteľa alebo zvýhodniť niektorého veriteľa a najmä zo správania žalovanej po podaní návrhu nemožno usudzovať, že vynaložila úprimnú snahu riešiť svoj dlh v rámci svojich možností a schopností podľa ust. § 166g ods. 1 ZKR. Žalobca tiež tvrdil, že žalovaná pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu neuskutočnila žiadne kroky ku konsolidácii svojich záväzkov, teda neoslovila svojich veriteľov za účelom dohodnutia splátkového kalendára alebo iného spôsobu konsolidácie jej dlhu. Podľa neho žalovaná podala návrh na vyhlásenie konkurzu účelovo a napriek dostatočnému príjmu odmieta uhradiť dobrovoľne svoje záväzky.

20. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, keďže súd zistil, že neboli splnené podmienky na zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer žalovanej, o ktorom rozhodol Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 7OdK/452/2022 zo dňa 5.1.2023, právoplatným dňa 31.1.2023. Súd je toho názoru, že žalobca v konaní nepredložil také dôkazy, ktoré by preukazovali, že žalovaná mala nepoctivý zámer v konaní o oddĺžení. Súd v rámci tohto konania ex post vykonal kontrolu poctivého zámeru žalovanej v oddĺžovacom konaní a nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali tvrdenie žalobcu, že boli splnené podmienky pre zrušenie oddĺženia žalovanej pre nepoctivý zámer. Naplnenie tej-ktorej skutkovej podstaty nepoctivého zámeru dlžníka preukazuje žalobca – veriteľ (§ 166f ods. 1 ZKR), dlžník má možnosť skutkové tvrdenia žalobcu účinne poprieť, uvádzať ďalšie svoje skutkové tvrdenia a tieto preukazovať a teda preukazovať svoj poctivý zámer. V žiadnom prípade však nie je možné uvedené ustanovenie vykladať tak, že žalobca uvedie len svoje ničím nepodložené závery tvrdiac nepoctivý zámer dlžníka, na základe čoho by sa mal dlžník v konaní o zrušenie oddĺženia „vyvíňovať“ a preukazovať svoj poctivý zámer a opodstatnenosť návrhu na vyhlásenie konkurzu. Žalobca v konaní neuviedol rozhodujúce skutočnosti svedčiace o tom, že žalovaná nebola platobne neschopná (§ 166g ods. 2 písm. f) ZKR).

21. Podľa § 3 ods. 2 ZoKR v znení účinnom ku dňu podania návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok žalovaného, právnická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 30 dní po lehote splatnosti aspoň dva peňažné záväzky viac ako jednému veriteľovi. Za jednu pohľadávku pri posudzovaní platobnej schopnosti dlžníka sa považujú všetky pohľadávky, ktoré počas 90 dní pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu pôvodne patrili len jednému veriteľovi. Fyzická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok. Ak peňažnú pohľadávku nemožno voči dlžníkovi vymôcť exekúciou alebo ak dlžník nesplnil povinnosť uloženú mu výzvou podľa § 19 ods. 1 písm. a), predpokladá sa, že je platobne neschopný.

22. Z definície platobnej neschopnosti fyzickej osoby podľa § 3 ods. 2 ZoKR vyplývajú zákonné znaky, ktoré sú predpokladom vzniku platobnej neschopnosti dlžníka fyzickej osoby, ktorými sú existencia aspoň jedného peňažného záväzku po lehote splatnosti 180 dní a objektívna neschopnosť dlžníka tento záväzok plniť. Objektívnou neschopnosťou dlžníka plniť je pritom nutné rozumieť stav, kedy dlžník nemá dostatok objektívnych prostriedkov, aby splatný peňažný záväzok uhradil. Podľa § 1 vyhl. č. 643/2005 Z. z. sa platobne neschopným rozumie ten, koho peňažné záväzky nie sú kryté jeho finančným majetkom. Finančným majetkom sa rozumejú peňažné prostriedky, pohľadávky z účtu, peňažné pohľadávky, dlhové cenné papiere atď. Uvedená vyhláška síce nereflektovala na zmenu definície platobnej neschopnosti fyzickej osoby v ZoKR účinnnej od 01.03.2017, jej podstata spočíva v nekrytí splatných záväzkov finančným majetkom dlžníka však platí. Podstatou definície platobnej neschopnosti teda nie je to, či je dlžník schopný záväzok uhradiť v splátkach, ale či disponuje dostatkom finančného majetku, ktorým by záväzok mohol uhradiť v celosti. Podľa názoru súdu žalobca neuviedol také okolnosti, ktoré by

v rámci zákonnej definície platobnej neschopnosti (existencie splatného záväzku a nemožnosť jeho úhrady zo strany dlžníka v lehote 180 dní po splatnosti) vyvrátili takto zákonom definovanú platobnú neschopnosť ku dňu podania návrhu na oddĺženie. Žalobca tvrdil, že žalovanú nie je možné považovať za platobne neschopnú, nakoľko pred svojim oddĺžením za obdobie roku 2022 vykonala v prospech právneho predchodcu žalobcu, ako aj žalobcu úhrady v celkovej výške 3.824 eur. Existenciu finančného majetku, a to ani finančných prostriedkov v hodnote spôsobilých na krytie záväzku však žalobca v konaní nepreukázal a ani to len netvrdil. Jeho závery o tom, že pohľadávka bola pred vyhlásením konkurzu čiastočne uhrádzaná splátkami ešte nevyvracia záver o platobnej neschopnosti žalovanej.

23. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že žalobca neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k ním tvrdeným skutočnostiam, že sú naplnené zákonné podmienky zrušenia oddĺženia žalovanej pre jej nepoctivý zámer. Z obsahu spisu nebolo preukázané, že žalovaná ako dlžníka v čase podania návrhu nebola platobne neschopná (§ 166g ods. 2 písm. e) a písm. f) ZoKR). Žalobca neoznačil ani nepreukázal hodnotu záväzkov dlžníka, čo je jednou z podmienok pre určenie a posúdenie platobnej schopnosti, resp. neschopnosti dlžníka. Žalovaná mala aj iné záväzky, ďalších veriteľov, nielen záväzok voči žalobcovi, s ktorými bola rovnako tak v omeškani a ktoré bolo potrebné vziať do úvahy na posúdenie platobnej neschopnosti podľa § 3 ods. 2 ZoKR. Bez takéhoto posúdenia nie je možné konštatovať nepoctivý zámer žalovanej (dlžníka). Žalobca v spore o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, musí súdu preukázať, že dlžník sa tak správal úmyselne. Z vykonaného dokazovania nemá súd za preukázané, že žalovaná podnikla akékoľvek úmyselné konanie, ktorým by sa zámerne priviedla do stavu platobnej neschopnosti a s jednoznačným cieľom zbaviť sa dlhov aj za cenu poškodenia veriteľov, nič tomu nenasvedčuje, naopak ešte pred oddĺžením vykonala v prospech žalobcu úhrady, hoci už bola dlhodobo nezamestnaná a poberala len vdovský dôchodok. Pohľadávky voči žalovanej nevznikli bezprostredne alebo účelne bezprostredne pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu, o čom svedčí aj zmluva o úvere z roku 2015, z ktorej vyplýva pohľadávka žalobcu voči žalovanej. Pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok žalovanej, žalovaná svoj dlh voči žalobcovi splácala prostredníctvom exekučných zrážok zo mzdy a následne po začatí dlhodobej PN aj prostredníctvom dobrovoľných úhrad. Na základe predložených listinných dôkazov bolo v konaní preukázané, že v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu bola žalovaná nezamestnaná a poberala len vdovský dôchodok vo výške 320,20 eur, pričom rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 13.6.2023 jej bol priznaný invalidný dôchodok v sume 226,60 eur mesačne so spätnou účinnosťou od 6.10.2022. Súd ďalej zdôrazňuje, že samotná výška určitého príjmu v čase oddĺženia žalovanej nepostačuje pre konštatovanie platobnej schopnosti dlžníka. Žalobca nepreukázal ani neoznačil hodnotu záväzkov dlžníka, ktorá je jednou z podmienok pre určenie a posúdenie platobnej schopnosti, resp. neschopnosti dlžníka. Iný príjem dlžníka okrem toho, aký bol preukázaný v konaní, nebol zistený a ani žalobcom tvrdý. V tomto smere sa javí aj tvrdenie žalobcu, že žalovaná mala dostatočný príjem na dobrovoľné hradenie svojich záväzkov, za nepreukázané, keď mu nebola známa výška dlhov žalovanej voči ostatným veriteľom.

24. Žalobca opieral svoju žalobu aj o tvrdenie, že žalovaná neprejavila úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností a schopností. Ust. § 166g ods.1 ZKR definuje poctivý zámer dlžníka tak, že z jeho správania po podaní návrhu možno usudzovať, že vynaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností a schopností, najmä ak poskytoval správcovi a veriteľom potrebnú súčinnosť, vynaložil snahu získať zamestnanie, zamestnal sa alebo si zabezpečil iný zdroj príjmov, pokračoval vo výkone podnikateľskej činnosti alebo inej obdobnej činnosti alebo začal podnikáť, v prípade nie nepatrného dedenia, daru alebo výhry zo stávky alebo hry ponúkol aspoň polovicu takéhoto zdroja dobrovoľne veriteľom na uspokojenie nevymáhateľného dlhu, prípadne vynaložil snahu o zaradenie sa do spoločnosti alebo sa do spoločnosti opätovne zaradil. To znamená, ide najmä o také správanie dlžníka, kedy dlžník prejavuje svoju snahu riešiť svoj dlh tým, že poskytuje v konkurze správcovi a veriteľom potrebnú súčinnosť, vynakladá snahu na zabezpečenie svojich príjmov, pracuje, je zamestnaný, ak obdrží neočakávaný a zároveň nie nepatrný príjem, ponúkne aspoň polovicu z neho veriteľom na uspokojenie nevymáhateľného dlhu. Nejedná sa síce o taxatívny výpočet možností poctivého zámeru, avšak podstatou a spoločným menovateľom takto definovaného poctivého zámeru dlžníka je podieľanie sa na procese konkurzného konania, snaha dlžníka aktívne aj po oddĺžení riešiť svoje zárobkové pomery, pracovať a v prípade neočakávaného a nie nepatrného príjmu, poskytnúť veriteľom aspoň polovicu z neho na uspokojenie nevymáhateľného dlhu. Pokiaľ sa teda na strane dlžníka z hľadiska jeho príjmov po podaní návrhu na oddĺženie nič nezmení, tj. dlžník neobdrží neočakávaný a zároveň nie nepatrný príjem, nie je povinný na výzvu veriteľa splácať jeho pohľadávku, resp. jej aspoň

čiasťou úhradou prejaví svoj poctivý zámer a teda nie je možné z opačného konania dlžníka, tj. neuhradenia ani časti pohľadávky, vyvodíť jeho nepoctivý zámer.

25. Rovnako má súd za to, že žalobca nepreukázal, že zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že mal snahu poškodiť svojho veriteľa alebo zvýhodniť niektorého veriteľa (§ 166g ods. 2 písm. h) ZKR). Tvrdenia žalobcu o takomto počínaní žalovanej sú všeobecné, bez konkrétneho uvedenia spôsobu poškodenia, či zvýhodnenia konkrétneho veriteľa. Skutočnosť, že žalovaná využila oprávnenie podať návrh na vyhlásenie konkurzu oddĺžením nemožno bez uvedenia a preukázania iných relevantných skutočností považovať za poškodenie veriteľa.

26. Súd vyhodnotil, že nebolo preukázané nepoctivé konanie žalovanej a ani úmysel žalovanej poškodiť veriteľov. Žalovaná využila zákonnú právnu úpravu oddĺženia a nespadá do skupiny dlžníkov s nepoctivým zámerom. Dôkazné bremeno preukázať nepoctivý zámer je na žalobcovi a pokiaľ žalobca ako dôvod nepoctivého zámeru uvádzal existenciu platobnej schopnosti, ktorá mala brániť povoleniu oddĺženia, bol povinný preukázať svoje tvrdenie a uniesť dôkazné bremeno o tom, že žalovaná bola platobne schopná v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu. Žalobca však žiadne takéto dôkazy nepredložil. Tvrdenie o čiastočných úhradách pohľadávky ešte nepreukazuje existenciu platobnej schopnosti žalovanej v čase podania návrhu na oddĺženie, ale naopak tento stav preukazuje len tú skutočnosť, že žalovaná nedisponovala žiadnym finančným majetkom, ktorý by bol spôsobilý na krytie pohľadávky žalobcu (Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43CoKR/17/2021 zo dňa 22. 09. 2021).

27. V súvislosti s rozhodnutiami, na ktoré v žalobe poukázal žalobca, súd uvádza, že išlo o rozhodnutia prvoinštančného okresného súdu. Obsahom princípu právnej istoty v Civilnom sporovom poriadku (čl. 2 ods. 2 CSP) je ochrana legitímneho očakávania strany v to, že jeho vec bude rozhodnutá v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Týmto sú z vnútroštátnych súdov Ústavný súd Slovenskej republiky a Najvyšší súd Slovenskej republiky. Do tejto skupiny nepatria okresné sudy, konajúce v prvej inštancii. Súdna prax okresných súdov, ani ak by bola ustálená, nespadá do ochrany legitímneho očakávania sporovej strany tak, ako je výslovne normatívne vymedzená v čl. 2 ods. 2 CSP. Preto ani v prípade, ak okresný súd dospeje k odlišnému právnemu názoru v porovnaní s iným rozhodnutím okresného súdu, nevyžaduje sa dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu tak, ako je tomu v prípade odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (čl. 2 ods. 2 a 3 CSP). Napriek tomu súd však uvádza, že v skutkovo obdobných veciach nie je ani len na úrovni súdov prvej inštancie ustálená súdna prax, keď v skutkovo obdobných veciach než na aké poukazoval žalobca boli vydané aj rozhodnutia s odlišným právnym záverom (napr. rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4Odi/4/2019 zo dňa 6. júla 2020 a rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 1Odi/1/2019 z 5. augusta 2020).

28. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na zrušenie oddĺženia žalovanej pre nepoctivý zámer nie je preukázaný. Žalobca sa v danom prípade domáhal zrušenia oddĺženia žalovanej z dôvodov uvedených v § 166g ods. 2 písm. e), f) a h) ZKR a § 166 g ods. 1 ZKR, pričom nebol preukázaný ani jeden z dôvodov na zrušenie oddĺženia žalovanej pre nepoctivý zámer. Žalobca mal v konaní povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť v zmysle § 166f ods.1 ZKR, keďže dôkazné bremeno vždy zaťažuje účastníka, ktorý uplatňuje deklarované právo, teda v danej veci žalobcu. Keďže žalobca dôkazné bremeno neunesol, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

29. Podľa ustanovenia § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

30. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. Podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. O trovách konania súd rozhodol tak, že úspešnej žalovanej, ktorá mala vo veci plný úspech, priznal voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%. Po právoplatnosti rozhodnutia o samotnej výške trov konania rozhodne poverený vyšší súdny úradník postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

2

6Odi/1/2023

Proti tomuto súdnemu rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia na Okresnom súde Banská Bystrica (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

V Banskej Bystrici dňa 10. januára 2024